

PIRMĀ NODAĻA

Mana septiņpadsmitā dzīves gada ziemas beigās māte izlēma, ka mani moka depresija – droši vien tāpēc, ka reti izgāju no mājām, diezgan daudz laika pavadīju gultā, atkal un atkal pārlasīju vienu un to pašu grāmatu, ēdu reti un visai lielu daļu sava apjomīgā brīvā laika veltīju domām par nāvi.

Lasot kādu bukletu, mājaslapu vai kaut ko citu saistībā ar vēzi, ir redzams, ka to autori vienmēr ierindo depresiju starp slimības blakusefektiem. Bet patiesībā depresija nav vēža blakusefekts. Tā ir nāves blakusefekts. (Vēzis arī ir nāves blakusefekts. Patiesībā tāds ir gandrīz viss.) Bet māte uzskatīja, ka man nepieciešama ārstēšana, tāpēc viņa mani aizveda pie mana Parastā Ārsta Džima, kurš piekrita, ka es patiesi sliktu paralizējošā un absolūti klīniskā depresijā, tāpēc vajagot koriģēt manas zāles un man esot jāapmeklē iknedēļas atbalsta grupa.

Šī atbalsta grupa sastāvēja no mainīga cilvēku daudzuma dažādās audzēju izraisītas neveselības stadijās. Kāpēc grupa bija mainīga? Nāves blakusefekts.

Atbalsta grupa, protams, bija ellīgi nomācoša. Tā sanāca kopā katru trešdienu krustveidā uzceltas episkopālās baznīcas pagrabā ar akmens sienām. Mēs visi sasēdāmies aplī pašā krusta centrā, kur krustotos abi tā dēļi – kur būtu Jēzus sirds.

Es to ievēroju, jo Patriks, atbalsta grupas vadītājs un vienīgais visā telpā, kam bija vairāk par astoņpadsmit

gadiem, runāja par Jēzus sirdi katrā no šīm sasodītajām sanāksmēm – vienmēr par to, ka mēs, jaunieši, kas esam pārdzīvojuši vēzi, sēžam tieši Jēzus vissvētākajā sirdī.

Tad nu, lūk, kas notika Dieva sirdī: mēs seši, septiņi vai desmit tur iegājām vai iebraucām, paknakstījāmies ap visai vārgas izvēles cepumiem un limonādi, sasēdāmies Uzticības Lokā un klausījāmies, kā Patriks tūkstošo reizi atstāsta savu nomācoši nelaimīgo dzīvesstāstu: viņam ir bijis sēklinieku vēzis, un ārsti domājuši, ka viņš mirs, tomēr tā nenotika, un, lūk, šeit viņš sēž, pieaudzis vīrietis, 137. Amerikas skaistākās pilsētas baznīcas pagrabā, šķīries, atkarīgs no videospēlēm, gandrīz bez draugiem, un papildina savu nepietiekamo dzīvi, izmantojot paša brīnišķīgi vēžpilno pagātņi; viņš lēni strādā, lai iegūtu maģistra grādu, kas gan neuzlabos viņa karjeras iespējas, un, gluži tāpat kā mēs visi, gaida, kad Damokla zobens dos viņam atelpu, no kuras Patrikam bija izdevies izbēgt pirms visiem tiem daudzajiem gadiem, kad vēzis viņam bija atņēmis abus pautus, bet saglabājis to, ko tikai visdāsnākā dvēsele varētu nosaukt par dzīvi.

UN ARĪ TEV VAR TĀ PAVEIKTIES!

Tad mēs iepazīstinājām ar sevi: vārds, vecums, diagnoze. Un pastāstījām, kā mums šodien klājas. Mani sauc Heizela, es katrreiz teicu, kad pienāca mana kāрта. Sešpadsmit. Sākotnēji vairogdziedzeris, bet ar ievērojamu un jau sen nostiprinājušos koloniju plaušās. Un man iet normāli.

Kad bijām izgājuši riņķi, Patriks vienmēr jautāja, vai kāds grib padalīties savās domās un izjūtās. Tad sākās atbalsta riņķa dancis – visi runāja par cīnīšanos un cīkstēšanos, un uzvaru, un samazināšanos, un pārbaudēm. Patiesībā Patriks mums ļāva runāt arī par nāvi. Bet lielākā

daļa no viņiem nemira. Vairums izdzīvos un pieaugs, gluži kā tas bija izdevies Patrikam.

(Tas nozīmēja, ka mūsu vidū izvērsās diezgan liela sāncensība, jo visi gribēja uzvarēt ne vien pašu vēzi, bet arī citus klātesošos. Jā, es saprotu, ka tas ir iracionāli, bet, kad tev pasaka, ka tev ir, piemēram, divdesmit procentu iespēja nodzīvot vēl piecus gadus, tu sāk rēķināt un saproti, ka tas nozīmē katru piekto cilvēku... Un tu paskaties apkārt un, kā to darītu katrs vesels cilvēks, nodomā: man jāpārdzīvo četri no viņiem.)

Vienīgais aspekts, kas atbalsta grupu padarīja labāku, bija kāds čalis, vārdā Īzāks, – kalsns puisis ar garenu seju un gariem, blondiem matiem, kas saķemmēti pāri vienai acij.

Problēma bija tieši viņa acīs. Viņam bija fantastiski rets acu vēzis. Viena no Īzāka acīm bija izgriezta jau bērnā gados, un tagad viņš valkāja tik biezas brilles, ka tās padarīja viņa acis (gan īsto, gan mākslīgo) pārdabiski milzīgas, it kā visa puīša seja sastāvētu tikai no vienas stikla acs un otras īstas, kas tevī cieši raugās. No retajām reizēm, kad Īzāks runāja, biju sapratusi: recidīvs arī viņa atlikušajai acij bija atnesis nāves draudus.

Mēs ar Īzāku komunicējām galvenokārt ar nopūtām. Ikreiz, kad kāds runāja par pretvēža uzturu, samaltu hai-zivs spuru šņaukšanu vai kaut ko tamlīdzīgu, viņš palūkojās uz mani un klusītiņām nopūtās. Es tikko manāmi pagrozīju galvu un atbildes vietā izelpoju.

Tā tad atbalsta grupa bija draņķīga, un pēc pāris nedēļām es šajā sakarā sāku brēkt un spārdīties pretī. Patiesībā tajā trešdienā, kad pirmoreiz satiku Augustu Votersu, es biju centusies, kā mācēju, tikt vaļā no atbalsta grupas.

Tobrīd es kopā ar mammu sēdēju uz dīvāna, skatoties šova *Kā kļūt par topmodeli* divpadsmit stundu maratona trešo posmu no iepriekšējās sezonas, kuru, jāatzīst, biju jau redzējusi, bet vienalga.

Es: – Es atsakos iet uz atbalsta grupu.

Mamma: – Viens no depresijas simptomiem ir vienaldzība pret dažādām aktivitātēm.

Es: – Lūdzu, vienkārši ļauj man skatīties *Kā kļūt par topmodeli*. Tā ir aktivitāte.

Mamma: – Televīzija ir pasivitāte.

Es: – Mammu, nu lūdzu!

Mamma: – Heizel, tu jau esi jauniete. Vairs neesi mazs bērns. Tev jāiegūst jauni draugi, jātiek laukā no mājas, jādzīvo sava dzīve.

Es: – Ja gribi, lai es būtu jauniete, nesūti mani uz atbalsta grupu. Nopērc man viltotus dokumentus, lai es varētu iet uz klubiem, dzert šņabi un ēst zālīti.

Mamma: – Sāksim ar to, ka zālīti neēd.

Es: – Redzi, tā ir viena no lietām, ko es zinātu, ja tu man sagādātu viltotus dokumentus.

Mamma: – Tu iesi uz atbalsta grupu.

Es: – EHHHHHHHHHHH!

Mamma: – Heizel, tu esi pelnījusi dzīvot.

Tas mani apklusināja, tomēr es nekādi nesapratu, kā atbalsta grupas apmeklēšana iekļaujas *dzīves* definīcijā. Tomēr piekritu iet, kad biju mammu pierunājusi, lai viņa ieraksta man to pusotru *KKPT* sēriju, ko grasījos palaist garām.